

Justitiedepartementet

Remissvar över slutbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några avslutande frågor (2025:45)

Ju2025/01012

Institutet för mänskliga rättigheter inkommer härmed med remissvar över betänkandet **Ökat informationsutbyte mellan myndigheter - några avslutande frågor (SOU 2025:45)**.

Sammanfattning

- Institutet **avstyrker** betänkandets förslag om att införa en generell bestämmelse som ger tillåtelse till myndigheter att på eget initiativ lämna ut personuppgifter som inte är sekretessbelagda.

Synpunkter på vissa förslag

En ny generell bestämmelse om utlämnande av uppgifter som inte är sekretessbelagda (4.8.5)

Utredningens förslag om att myndigheter på eget initiativ kan lämna personuppgifter till andra myndigheter medför flera risker för den personliga integriteten och kan innebära en inskränkning av rätten till privatliv. Rätten till skydd för privatliv och korrespondens slås fast i flera internationella

konventioner.¹ En offentlig myndighet får inte begränsa denna rätt annat än med stöd av lag och om det är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle med hänsyn till bland annat den nationella och allmänna säkerheten. En begränsning i lag måste vidare vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle, med vilket menas att det ska finnas ett angeläget samhälleligt behov och den måste vara proportionerlig i förhållande till det syfte som ska tillgodoses genom begränsningen. Begränsningen får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den.

Eftersom den utlämnande myndigheten kan sakna tillräcklig kunskap om den mottagande myndighetens verksamhet finns en risk att personuppgifter som inte är relevanta för den mottagande myndigheten lämnas ut. Förslaget kan därför leda till ökad behandling av personuppgifter och därmed innebära en inskränkning i rätten till privatliv, utan att det finns något faktiskt behov eftersom uppgifterna saknar betydelse för den mottagande myndigheten och kan därmed inte anses nödvändigt.

Mot bakgrund av de lagändringar som föreslagits med utgångspunkt i delbetänkandet *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – Behov och föreslagna förändringar*, om att inte undanta socialtjänsten från tillämpningsområdet för den generella sekretessbrytande bestämmelsen, finns en risk att personuppgifter inom socialtjänsten kan komma att bedömas som icke sekretessbelagda. Dessa uppgifter skulle därmed kunna omfattas av den informationsdelning på myndigheters initiativ som föreslås i slutbetänkandet. Institutet för mänskliga rättigheter har i tidigare remissvar avstyrkt en sådan förändring, bland annat med hänvisning till att en ökad informationsdelning mellan socialtjänsten och andra myndigheter kan leda till ovilja och rädsla hos enskilda att vända sig till socialtjänsten.² Vi ser att förslaget i slutbetänkandet ytterligare skulle förstärka de risker som vi tidigare lyft i vårt remissvar över delbetänkandet.

¹ Se bl.a. artikel 17 FN:s konvention om de medborgerliga och politiska rättigheterna (ICCPR), artikel 8 Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, artikel 16 Konventionen om barnets rättigheter.

² Institutet för mänskliga rättigheter, remissyttrande över betänkande *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter* (SOU 2024:63), dnr 3.2.1–525/2024.

Institutet för mänskliga rättigheter **avstyrker** därmed utredningens förslag att införa en generell bestämmelse som möjliggör utlämnande av icke sekretessbelagda uppgifter på eget initiativ.

Ärendets handläggning

Detta remissvar har beslutats av direktören Fredrik Malmberg och föredragits av utredare Alina Anderberg. I den slutliga beredningen har även ställföreträdande direktör och tillförordnad chef för enheten för utredning och analys Charlotte Palmstierna deltagit.

Fredrik Malmberg, direktör